

C-168/21. sz. ügy

Az előzetes döntéshozatal iránti kérelemről az Európai Unió Bírósága eljárási szabályzata 98. cikkének (1) bekezdése alapján készített összefoglalás

A benyújtás napja:

2021. március 16.

A kérdést előterjesztő bíróság:

Cour de cassation (Franciaország)

Az előzetes döntéshozatalra utaló határozat kelte:

2021. január 26.

Felülvizsgálati eljárást kezdeményező fél:

Procureur général près la cour d'appel d'Angers

I. A fellebbezés tárgya és adatai

- 1 2009. október 9-i ítéletével a Corte di appello di Genova (genovai fellebbviteli bíróság, Olaszország) a G8 csúcstalálkozóval szembeni tiltakozásokon elkövetett négy bűncselekmény miatt szabadságvesztés-büntetésre ítélte KL-t.
- 2 E bíróság a legsúlyosabb (tízéves) szabadságvesztés-büntetést szabta ki „devastazione e saccheggio” (rombolás és fosztogatás) (a Codice penale [olasz büntető törvénykönyv] 419. cikke) bűncselekménye miatt, amely egyetlen bűncselekményt megvalósító hét cselekményből állt, vagyis:
  - 1) épített környezet és köztulajdon megrongálása;
  - 2) építési terület megrongálása és kifosztása;
  - 3) a „Credito Italiano” hitelintézet helyiségeinek teljes megsemmisítése;
  - 4) egy Fiat Uno gépjármű felgyújtásával annak teljes megsemmisítése;
  - 5) a „Carige” hitelintézet helyiségeinek felgyújtásával azok teljes megsemmisítése;
  - 6) egy Fiat Brava gépjármű felgyújtásával annak teljes megsemmisítése;

- 7) egy szupermarket teljes megsemmisítése és kifosztása.
- 3 A Corte suprema di cassazione (semmitőszék, Olaszország) elutasította KL fellebbezését.
  - 4 2016. június 6-án az olasz igazságügyi hatóságok szabadságvesztés-büntetés végrehajtása céljából európai elfogatóparancsot bocsátottak ki KL-lel szemben.
  - 5 2020. november 4-i ítéletével a chambre de l'instruction d'Angers (angers-i vizsgálati tanács, Franciaország) lényegében megtagadta KL-nek az európai elfogatóparancs végrehajtása céljából az olasz hatóságok részére történő átadását, mivel azt a rombolás és fosztogatás miatt kiszabott tízéves szabadságvesztés-büntetés végrehajtása céljából bocsátották ki.
  - 6 A vizsgálati tanács ugyanis rámutatott arra, hogy az e bűncselekményt megvalósító cselekmények közül kettő, nevezetesen egyrészt a Credito Italiano helyiségeinek megrongálása (3. sz. cselekmény), másrészt a Fiat Brava gépjármű felgyújtásával annak megrongálása (6. sz. cselekmény) Franciaországban nem minősülhet bűncselekménynek.
  - 7 Egyrészt KL egyszerűen csak a pénzügyintézet közelében tartózkodott, amíg az ugyanazon csoporthoz tartozó más személyek rongálási cselekményeket követtek el, másrészt a gépjármű megsemmisítését és felgyújtását illetően KL-t csupán „a gépjármű közelében” látták, egy bottal a kezében.
  - 8 A vizsgálati tanács ezért arra a következtetésre jutott, hogy e két cselekmény tekintetében hiányzik a kettős büntethetőség feltétele, mivel KL nem vett személyesen részt a francia jog szerint büntetendő konkrét cselekményben.
  - 9 Mivel az olasz bíróság a hét cselekményt úgy elemezte, mint amelyek egymástól elválaszthatatlan egységet képeznek, a kettős büntethetőség feltétele megköveteli az olasz büntető törvénykönyv 419. cikke által rombolás és fosztogatás címén büntetett egymástól elválaszthatatlan cselekmények összességének figyelmen kívül hagyását.
  - 10 A procureur général d'Angers (Angers főügyésze) felülvizsgálati kérelmet nyújtott be ezen ítélettel szemben.

II. Az uniós jog

Az Európai Unió Alapjogi Chartája

- 11 „A bűncselekmények és büntetések törvényességének és arányosságának elvei” című 49. cikk a következőképpen rendelkezik:

„[...]

(3) A büntetések súlyossága nem lehet aránytalan a bűncselekményhez mérten”.

Az európai elfogatóparancsról és a tagállamok közötti átadási eljárásokról szóló, 2002. június 13-i tanácsi kerethatározat (2002/584/IB)

12 „Az európai elfogatóparancs alkalmazási köre” című 2. cikk a következőképpen rendelkezik:

„[...]”

(4) A (2) bekezdésben fel nem sorolt bűncselekmények esetében az átadás feltételül szabható, hogy azok a cselekmények, amelyek miatt az európai elfogatóparancsot kibocsátották a végrehajtó tagállam joga szerint – tényállási elemeiktől és minősítésüktől függetlenül – bűncselekménynek minősüljenek.”

13 „Az európai elfogatóparancs végrehajtása megtagadásának mérlegelhető okai” című 4. cikk a következőképpen rendelkezik:

„A végrehajtó igazságügyi hatóság az alábbi esetekben tagadhatja meg az európai elfogatóparancs végrehajtását:

1. ha a 2. cikk (4) bekezdésében említett esetek egyikében az európai elfogatóparancs alapjául szolgáló cselekmény a végrehajtó tagállam joga szerint nem bűncselekmény;[...]”.

III A procureur général d'Angers (Angers főügyésze) fellebbezése

14 A Procureur többek között úgy véli, hogy mivel a vizsgálati tanács úgy ítélte meg, hogy nem valósult meg a Credito Italiano létesítmény megrongálásának, valamint a Fiat Brava megsemmisítésének és felgyújtásának bűncselekménye, csak annyit kellett megvizsgálnia, hogy a kiszabott büntetés nem haladja-e meg az azon bűncselekményekért kiszabható büntetés legmagasabb mértékét, amelyek esetében fennállt a kettős büntethetőség.

15 Ezzel kapcsolatban a Cour de cassation (semmitőszék) mellett működő ügyészség ügyésze hozzáteszi, hogy először is abból a körülményből, hogy a KL-nek rombolás és fosztogatás vétsége címén felrótt hét cselekmény közül legalább egy nem büntethető a francia büntetőjog szerint, nem vonható le az a következtetés, hogy a kettős büntethetőség feltétele nem teljesül e bűncselekmény vonatkozásában. Álláspontja szerint ugyanis a rombolás és fosztogatás vétsége címén megállapított öt másik cselekmény miatt KL büntetőjogi felelősége megállapítható lett volna Franciaországban rongálás vagy lopás bűncselekményi tényállása alapján, és nem vitatott, hogy e cselekmények elegendőek ahhoz, hogy az olasz jog szerint bűncselekménynek minősüljenek.

16 Másodszor azt állítja, hogy a vizsgálati tanács azon érvelése következtében, amely a rombolás és fosztogatás címén megállapított cselekmények elválaszthatatlan

jellegén alapul, e tanácsnak azt kell értékelnie, hogy e bűncselekmény milyen feltételek mellett tekinthető az olasz jog szerint megvalósultnak, ami túllép a kettős büntethetőség vizsgálatával kapcsolatos feladatán.

- 17 Végül kifejti, hogy az a megoldás, amely szerint megtagadják a rombolás és fosztogatás miatt kiszabott büntetés végrehajtása céljából történő átadást, az érintett személy büntetlenségét biztosítja valamennyi ily módon szankcionált cselekmény tekintetében, jóllehet ezek többsége esetén nem vitatott, hogy az átadás lehetséges lenne, és indokolt szankcióról van szó.
- 18 E tekintetben a Cour de cassation (semmitőszék) azon ítélkezési gyakorlatára hivatkozik, amely szerint az európai elfogatóparancs alapján keresett személy átadása akkor engedélyezhető, ha összbüntetés kiszabásáról van szó olyan bűncselekmények miatt, amelyek közül legalább egy megfelel a Code de procédure pénale-nak (büntetőeljárásról szóló törvénykönyv) az (európai elfogatóparancsról szóló fejezetében szereplő) 695-12. és 695-23. cikkében előírt feltételeknek, és e büntetés nem haladja meg az átadás alapjául szolgáló bűncselekményekért kiszabható büntetés felső határát.
- 19 Azt állítja, hogy ezt a megoldást kell alkalmazni az olyan egységes bűncselekményért való elítélés esetén is, amelyet több olyan cselekmény valósít meg, amelyek egy része alapján nincs lehetőség átadásra.

IV. A Cour de cassation (semmitőszék) értékelése

- 20 A fellebbezés kérdéseket vet fel a kettős büntethetőség feltételére és az arányosság elvének a végrehajtó állam általi alkalmazására vonatkozóan.

A kettős büntethetőség feltételéről

- 21 A 2002/584/IB kerethatározat 2. cikkének (4) bekezdése lehetővé teszi a végrehajtó állam számára, hogy a (2) bekezdésében felsorolt harminckét bűncselekménytől eltérő bűncselekmények esetében az átadás feltételül szabja, hogy azok a cselekmények, amelyek miatt az európai elfogatóparancsot kibocsátották a végrehajtó tagállam joga szerint – tényállási elemeiktől és minősítésüktől függetlenül – bűncselekménynek minősüljenek.
- 22 Ezzel összefüggésben ugyanezen kerethatározatnak az európai elfogatóparancs végrehajtása mérlegelhető megtagadásának okaira vonatkozó 4. cikke (1) bekezdésében előírja, hogy a végrehajtó igazságügyi hatóság megtagadhatja az európai elfogatóparancs végrehajtását, ha a kettős büntethetőség feltétele nem teljesül.
- 23 A Bíróság ítélkezési gyakorlatából (2017. január 11-i Grundza ítélet, C-289/15, EU:C:2017:4, 38. pont) az következik, hogy a kettős büntethetőség értékelésekor a végrehajtó állam illetékes hatóságának feladata annak vizsgálata, hogy a bűncselekménynek a kibocsátó állam illetékes hatósága által hozott ítéletben

tükröződő tényállási elemei, amennyiben a végrehajtó állam területén követnék el azokat, ebben az államban is büntetendők lennének-e.

- 24 A Bíróság pontosítja, hogy mivel a kettős büntethetőség feltétele kivételt képez az ítélet elismerése és a büntetés végrehajtása elvének főszabálya alól, az ítélet elismerésének és a büntetés végrehajtásának a kettős büntethetőség hiányára alapított – a 2008/909 kerethatározat 9. cikke (1) bekezdésének d) pontja szerinti – megtagadása okának alkalmazási körét szigorúan kell értelmezni, az elismerés és a végrehajtás megtagadása eseteinek korlátozása érdekében (2017. január 11-i Grundza ítélet, C-289/15, EU:C:2017:4, 46. pont).
- 25 Végül kimondja, hogy nem kell, hogy a kibocsátó és a végrehajtó állam meghatározása szerinti bűncselekmény tényállási elemei, vagy pedig e bűncselekménynek az egyes nemzeti jogok szerinti megnevezése vagy minősítése pontosan egyezzen (2017. január 11-i Grundza ítélet, C-289/15, EU:C:2017:4, 35. pont).
- 26 A jelen ügyben KL-t hét, rongálást vagy fosztogatást megvalósító cselekmény elkövetése miatt rombolás és fosztogatás címén tíz év szabadságvesztés-büntetésre ítélték. A cour d'appel d'Angers (angers-i fellebbviteli bíróság) vizsgálati tanácsa arra a következtetésre jutott, hogy e cselekmények közül kettő nem büntetendő a francia jog szerint. E tanács ezzel szemben megállapította, hogy a cselekmények közül ötöt Franciaországban rongálással és csoportosan elkövetett lopásként lehet minősíteni.
- 27 Az olasz jogban a rombolás és fosztogatás bűncselekménye többszörös, jelentős mértékű, és nem csak az említett javak tulajdonosát megkárosító, hanem a köznyugalmat zavaró, továbbá a mindennapi életvitelt veszélyeztető, megsemmisítési és megrongálási magatartásokkal valósul meg.
- 28 A francia büntetőjogban a köz nyugalmanak az ingó vagy ingatlan vagyon megsemmisítésével történő veszélyeztetése önmagában nem büntetendő. Csak azok a megsemmisítések, rongálások, rongálással és adott esetben csoportosan elkövetett lopások büntetendők, amelyek alkalmasak arra, hogy kárt okozzanak a vagyontárgyak tulajdonosainak.
- 29 Felmerül tehát a kérdés, hogy a kettős büntethetőség feltételének értékelése szempontjából releváns-e a köznyugalom ilyen megzavarása, amelyet a Corte di appello di Genova (genovai fellebbviteli bíróság, Olaszország) és az olasz legfelsőbb bíróság KL-lel szemben a rombolás és fosztogatás lényeges tényállási elemeként megállapított.
- 30 Bár nem követelmény a bűncselekmény olasz és francia jog szerinti tényállási elemei közötti teljes megfelelés, a köznyugalom megzavarása mégiscsak a rombolás és fosztogatás lényeges tényállási elemének tűnik.

- 31 Ebből következik, hogy ebben az esetben a kettős büntethetőség elvének alkalmazása nem tűnik olyan mértékben nyilvánvalónak, amely semmilyen ésszerű kétségnek nem enged teret.
- 32 A Cour de cassation (semmitőszék) az alábbiakban megfogalmazott kérdések közül az első kettőt terjeszti ezzel kapcsolatban a Bíróság elé.

Az európai elfogatóparancs arányosságának a végrehajtó tagállam általi értékeléséről

- 33 Amennyiben a kettős büntethetőség elve nem képezi akadályát az átadásnak, felmerül az a kérdés, hogy a kért átadás alapjául szolgáló büntetés kizárólag azon cselekmények tekintetében arányos-e, amelyek esetében teljesül a kettős büntethetőség feltétele.
- 34 A Bíróság ítélkezési gyakorlatából következik, hogy a 2002/584/IB kerethatározat rendszerének alapjául szolgáló kölcsönös elismerés elve ez utóbbi 1. cikkének (2) bekezdése értelmében azt is magában foglalja, hogy a tagállamok főszabály szerint kötelesek végrehajtani az európai elfogatóparancsot (2009. október 6-i Wolzenburg ítélet, C-123/08, EU:C:2009:616, 57. pont).
- 35 Ez utóbbiak ugyanis egyrészt csak a kerethatározat 3., 4. és 4a. cikkében meghatározott esetekben tagadhatják meg az ilyen elfogatóparancs végrehajtását, másrészt e végrehajtást csupán az e kerethatározat 5. cikkében felsorolt feltételekhez köthetik (2015. július 16-i Lanigan ítélet, C-237/15 PPU, EU:C:2015:474, 36. pont).
- 36 E tekintetben meg kell jegyezni, hogy az európai elfogatóparancsról szóló kerethatározat nem tartalmaz olyan rendelkezést, amely lehetővé tenné a végrehajtó tagállam számára, hogy azzal az indokkal, hogy a kibocsátó állam által kiszabott büntetés aránytalanul bizonyul azon cselekményekhez képest, amelyek miatt az átadást kéri, megtagadja az érintett személy átadását.
- 37 Ennélfogva, még ha a végrehajtó tagállam úgy is véli, hogy komoly kétségek állnak fenn az európai elfogatóparancs arányosságát illetően, ezen okból nem utasíthatja el a keresett személynek a kibocsátó tagállam által kiszabott büntetés végrehajtása céljából történő átadását.
- 38 Bár főszabály szerint a kibocsátó állam feladata, hogy az európai elfogatóparancs kibocsátása előtt megvizsgálja annak arányosságát, ami megerősíti a kölcsönös elismerés elvét, ez a vizsgálat nem teszi lehetővé az arányosság elve megsértésének megelőzését olyan esetben, amikor – mint a jelen ügyben – az elfogatóparancsot olyan egységes bűncselekmény miatt kiszabott büntetés végrehajtása céljából bocsátották ki, amelyet több cselekmény valósít meg, de amelyek közül csak néhány minősül bűncselekménynek a végrehajtó tagállam joga szerint.

- 39 Ebben az esetben ugyanis a kibocsátó állam által kiszabott büntetést teljes egészében végre kell hajtani, még akkor is, ha e büntetéssel szankcionált egyes cselekmények vonatkozásában kizárt az átadás.
- 40 Ebből következik, hogy bár az elfogatóparancs a kibocsátásakor arányos lehetett, nem zárható ki, hogy a végrehajtása során már nem az.
- 41 Márpedig az európai elfogatóparancsról szóló kerethatározat (12) preambulumbekkezdésével összefüggésben értelmezett 1. cikkének (3) bekezdéséből az következik, hogy a Chartában megjelenő alapvető jogokat és alapvető jogelveket az európai elfogatóparancs keretében tiszteletben kell tartani.
- 42 E tekintetben a Charta 49. cikkének (3) bekezdése rögzíti azt az elvet, hogy a büntetések súlyossága nem lehet aránytalan a bűncselekményhez képest.
- 43 A Cour de cassation (semmitőszék) e tekintetben előzetes döntéshozatalra egy harmadik kérdést terjeszt elő.

V. Gyorsított eljárás iránti kérelem

- 44 Tekintettel a kért értelmezésre, amely általános következményekkel járhat mind az európai elfogatóparancs keretében együttműködni köteles hatóságokra, mind a bizonytalan helyzetben lévő keresett személy jogaira nézve, illetve tekintettel a végrehajtó igazságügyi hatóság azon kötelezettségére, hogy a lehető legjobb feltételek mellett határozzon a hozzá intézett átadási kérelemről, miáltal lehetővé válik számára, hogy a lehető legrövidebb időn belül eleget tegyen a 2002/584/IB tanácsi kerethatározatból eredő és a KL-lel szemben a jelen ügyben hozott szabadságot korlátozó intézkedéssel (bírói felülvizsgálat) kapcsolatos kötelezettségeinek, kérelmezni kell az Európai Unió Bíróságának alapokmánya 23a. cikkében, valamint az említett Bíróság eljárási szabályzatának 105. és azt követő cikkeiben előírt gyorsított eljárás alkalmazását.

VI. Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

- 45 A Cour de cassation (semmitőszék) a következő kérdéseket terjeszti elő:
1. Úgy kell-e értelmezni a 2002/584 kerethatározat 2. cikkének (4) bekezdését és 4. cikkének (1) bekezdését, hogy a kettős büntethetőség feltétele teljesül egy olyan helyzetben, mint amelyről az alapügyben szó van, amelyben az átadást a köznyugalom megzavarására alkalmas olyan rongálási és fosztogatási cselekményekkel kapcsolatban kérik, amelyeket a kibocsátó államban rombolásnak és fosztogatásnak minősítettek, ha a végrehajtó államban a rongálással, megsemmisítéssel vagy használhatatlanná tétellel elkövetett lopás olyan bűncselekményi tényállása létezik, amelynek nem tényállási eleme a köznyugalom megzavarása?

2. Az első kérdésre adandó igenlő válasz esetén: úgy kell-e értelmezni a 2002/584 kerethatározat 2. cikkének (4) bekezdését és 4. cikkének (1) bekezdését, hogy a végrehajtó állam bírósága megtagadhatja a büntetés végrehajtása céljából kibocsátott európai elfogatóparancs végrehajtását, ha megállapítja, hogy az érintett személlyel szemben a kibocsátó állam igazságügyi hatóságai olyan egységes bűncselekmény elkövetése miatt szabták ki a büntetést, amelyre vonatkozóan a vád több részcselekményt tartalmaz, és e cselekményeknek csak egy része valósít meg a végrehajtó államban büntetendő bűncselekményt? Különbséget kell-e tenni aszerint, hogy a kibocsátó állam igazságügyi hatóságai e különböző cselekményeket egymástól elválaszthatónak tekintették-e, vagy sem?

3. Kötelezi-e az Alapjogi Charta 49. cikkének (3) bekezdése a végrehajtó tagállam igazságügyi hatóságát arra, hogy megtagadja az európai elfogatóparancs végrehajtását, ha azt egyrészt egy egységes bűncselekmény elkövetése miatt kiszabott egyetlen büntetés végrehajtása céljából bocsátották ki, másrészt pedig az átadás - tekintettel arra, hogy egyes részcselekmények, amelyek miatt e büntetést kiszabták, nem minősülnek bűncselekménynek a végrehajtó tagállam joga szerint - e cselekményeknek csupán egy része tekintetében lehetséges?